

Statistik om sjukdomar behandlade i slutenvård 2021

Under 2021 vårdades fler än 600 000 patienter med sjukdoms- eller symtomdiagnoser i den slutna vården. Antalet patienter är högre än under 2020 men fortfarande lägre än antalet innan covid-19-pandemin. Hjärt- och kärlsjukdomar var de vanligaste sjukdomarna bland patienter inskrivna i slutenvård.

Vad är slutenvård?

Med slutenvård avses hälso- och sjukvård när den ges till en patient vars tillstånd kräver resurser som inte kan tillgodoses inom öppen vård eller hemsjukvård. Detta innebär att patienten skrivs in på sjukhus och att en vårdplats ställs till patients förfogande. Detta kallas för ett vårdtillfälle i slutenvård. I denna statistik räknas de vårdtillfällen som avslutats under året och där patienten skrivits ut.

Sjukdomsdiagnoser och symtomdiagnoser

Som huvuddiagnos anges det tillstånd som var anledning till vårdtillfället. De diagnoser som patienter slutenvårdats för kan grovt delas in i tre grupper: *sjukdomar* (kapitel 1–14 samt 16–18 i ICD-10-SE), *skador och förgiftningar* (kapitel 19 i ICD-10-SE) och *graviditet och förlossningar* (kapitel 15 i ICD-10-SE). Denna statistik behandlar bara vårdtillfällen som har diagnoskodats inom gruppen *sjukdomar*. För vissa patienter i denna grupp går det inte att ställa en sjukdomsdiagnos. Patientens tillstånd har då istället beskrivits med en symtomdiagnos (kapitel 18). I den nuvarande versionen av ICD-10-SE återfinns koderna för **covid-19** inom kapitel 22 (*Koder för särskilda ändamål*). Detta kapitel ingår inte bland de kapitel som kategoriseras som *sjukdomar* i den officiella statistiken.

Viss ökning av antal patienter 2021

Under 2021 genomfördes 1 385 000 avslutade vårdtillfällen i den slutna vården. Majoriteten av dessa, 1 015 500, orsakades av sjukdomstillstånd. *Skada eller förgiftning* och *graviditet eller förlossning* utgjorde ett lägre antal, 141 000 respektive 132 500 vårdtillfällen. Män stod för 52 procent av sjukdomsvårdtillfällena och kvinnor för 48 procent. Då vissa patienter vårdades mer än en gång under året var det totala antalet patienter 835 500. Av dessa hade 610 000 en huvuddiagnos inom gruppen sjukdomar.

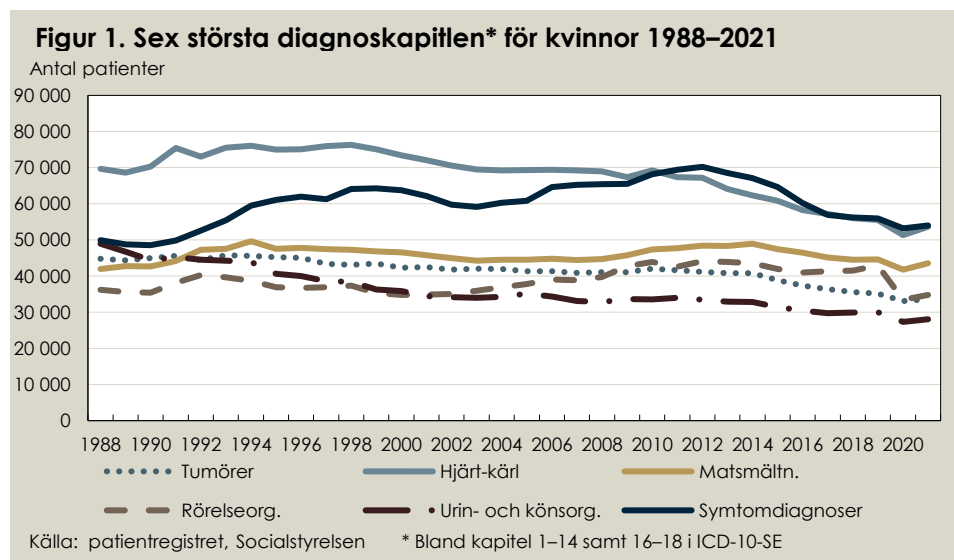
Jämfört med 2020 ökade det totala antalet patienter som slutenvårdats med drygt två procent. Detta motsvarar knappt 17 000 patienter. Mellan 2019, året innan covid-19-pandemin, och 2020 minskade det totala antalet patienter med knappt sex procent. Ökningen mellan 2020 och 2021 finns inom nästan samtliga områden men i varierande omfattning. I jämförelse med 2019 var det fortfarande

färre patienter inom de flesta diagnoskapitel som kategoriseras som sjukdom. Minskningen av antal patienter i jämförelse med 2019 var störst inom *andningsorganens sjukdomar* både för 2020 (31 procent) och 2021 (30 procent). Där ingår dock inte covid-19. Stor minskning fanns också inom *rörelseorganens sjukdomar* både 2020 (21 procent) och 2021 (19 procent) i jämförelse med 2019. *Hjärt- och kärlsjukdomar (cirkulationsorganens sjukdomar)* och *sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet* är de kapitel där antalet patienter i störst grad stigit till nivåerna innan pandemin.

Patienter som slutenvårdats för covid-19 förekommer inte i något av de diagnoskapitel som, i den officiella statistiken, kategoriseras som sjukdomar enligt ICD-10-SE. År 2021 slutenvårdades 32 000 patienter med covid-19 som huvuddiagnos, drygt 19 000 var män och knappt 13 000 var kvinnor, detta är i ungefär samma storleksordning som 2020 då det var 30 500 patienter totalt som vårdades med covid-19 som huvuddiagnos.

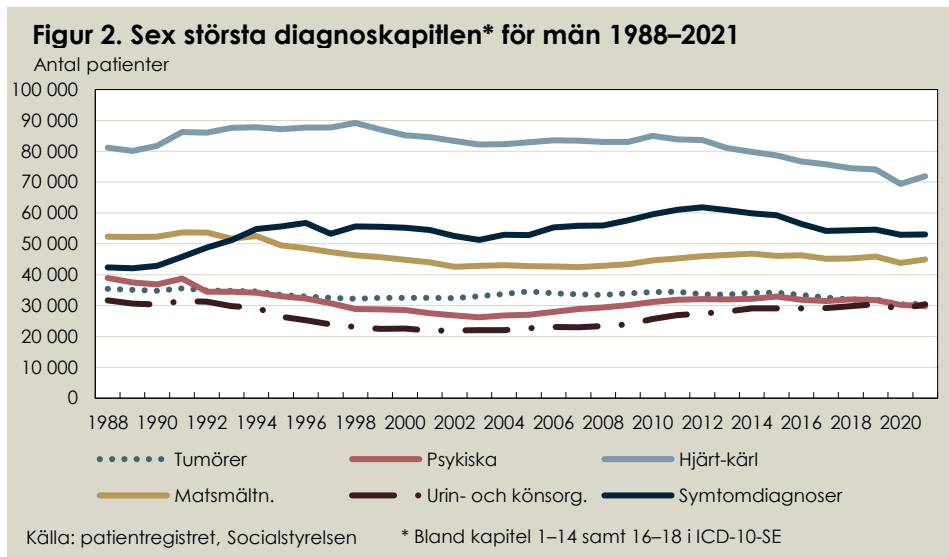
Hjärt- och kärlsjukdomar vanligt bland både kvinnor och män

Symtomdiagnoser (exempelvis bröst- och buksmärtor) och *hjärt- och kärlsjukdomar* är fortsatt de två vanligaste tillstånden för sluten vård bland kvinnor. För *symtomdiagnoser* vårdades 54 000 kvinnliga patienter och för *hjärt- och kärlsjukdomar* 53 500. Andra vanligt förekommande sjukdomar bland kvinnor var *matsmältningsorganens sjukdomar*, *rörelseorganens sjukdomar*, *tumörer* samt *sjukdomar i urin- och könsorganen*. I dessa diagnoskapitel återfinns mellan 28 000 och 44 000 kvinnliga patienter.

Män vårdas främst för *hjärt- och kärlsjukdomar*, 72 000 manliga patienter vårdades i slutenvården för det 2021. Det har varit det diagnoskapitel med flest manliga patienter under hela mätperioden 1988–2021. Bland både kvinnor och män syntes en minskning av antalet patienter inom *hjärt- och kärlsjukdomar* 2020 och en viss återgång under 2021 men med en nedåtgående trend för denna grupp

av sjukdomar över tid. Efter *hjärt- och kärlsjukdomar* var *symtomdiagnoser* och *matsmältningsorganens sjukdomar* de vanligast förekommande sjukdomsområdena för män med 53 000 respektive 45 000 patienter. *Tumörer*, *psykiska sjukdomar* och *sjukdomar i urin- och könsorganen* var också stora grupper med omkring 30 000 manliga patienter i varje grupp.

Skillnader i diagnosmönster mellan olika åldersgrupper

I gruppen små barn 0–4 år är det oftast nyfödda som vårdats på sjukhus. Detta på grund av *vissa perinatala tillstånd* (sjukdomar och skador som har sitt ursprung i tiden kring födseln). *Sjukdomar i andningsorganen* var annars den vanligaste anledningen till slutenvård för små barn 0–4 år. Akuta infektioner i nedre och övre luftvägarna är särskilt vanligt förekommande. *Sjukdomar i andningsorganen* var även vanligt bland barn 5–9 år, tillsammans med *symtomdiagnoser*. Bland större barn, 10–14 år var *symtomdiagnoser* och *matsmältningsorganens sjukdomar* de vanligaste diagnoskapitlen. *Psykisk sjukdom och beteendestörning* var den vanligaste anledningen till inskrivning i slutenvård i alla åldersgrupper mellan 15 och 44 år. Där ingår framförallt psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av exempelvis alkohol och droger.

Mellan 44 och 54 år var *matsmältningsorganens sjukdomar* vanligast, följt av *symtomdiagnoser*. För patienter äldre än 55 var *hjärt- och kärlsjukdomar* den vanligaste anledningen till slutenvård.

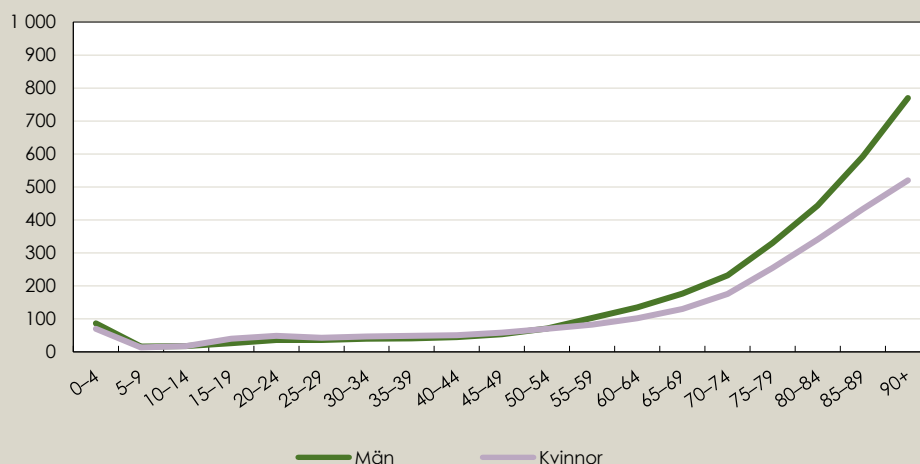
Många äldre bland de som skrivs in

Slutenvård på grund av sjukdom förekommer i olika utsträckning beroende på ålder. Med undantag för den allra yngsta åldersgruppen 0–4 år är det barn (5–14 år) som har lägst antal sjukdomsvårdtillfällen per 1 000 invånare. Strax över 1 % av alla barn mellan 5 och 14 år var inskrivna i slutenvård någon gång under

2021 för ett sjukdomstillstånd. Därefter ökar andelen slutenvårdade med ökad ålder, vilket betyder att den äldsta åldersgruppen har högst andel slutenvårdade. Bland personer över 80 år och äldre var cirka 25 procent inskrivna i slutenvården någon gång under 2021 för ett sjukdomstillstånd. Mellan åldrarna 15 och 49 år har kvinnor högre andel sjukdomsvårdtillfällen än män. För de som är 50 år och äldre är det istället män som har en högre andel sjukdomsvårdtillfällen.

Figur 3. Åldersfördelning antal sjukdomsvårdtillfällen* per 1 000 invånare i befolkningen 2021

Antal per 1 000 iinv

Källa: patientregistret, Socialstyrelsen

*Kapitel 1-14 samt 16-18 i ICD-10-SE.

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information i Excel-filen på:
<https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/alla-statistikamnen/sjukdomar-och-symtom/>

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen:
https://sdb.socialstyrelsen.se/if_par/val.aspx

Kontakt

Karin Sköldin (statistikfrågor)

Telefon: 075-247 30 00

E-post: patientregistret@socialstyrelsen.se

Christian Francke (sakkunnig)

Telefon: 075-247 30 00

christian.francke@socialstyrelsen.se